

מסורת הש"ס

(א) לעיל דף יד: (ב) [קודמת], (ג) [פסחים נח:], (ד) [פסחים נח: נט: (ה) לקמן מה:], (ו) [לקמן נח: ע: פסחים סד: מנילה ו: מנחות סד: ע"ש], (ז) [דף יד: (ח) בנא פירשה ט, (ט) [שמות יב],

גליון העש"ם

תד"ה אבי וכו' אי כעי
למעבדיהו ביממא. עיין
לעיל דף כו ע"ב מוס' ד"ה
איכא דלמרי: שם ד"ה מכלל
וכו' וי"ל דאי מהבא. עיין
לקמן דף מ"ה ע"ב וז"ע:
שם ד"ה אין מעבדין וכו'
וי"ל דלא שייבא דריש
לקיש. עיין מג"א סי' קמו
ס"ק י"א:

הגהות הב"ח

(ה) גמ' דכמיז ובער עליה
ההק' כי' מכלל דאחא
לאחרתה. וי' בשעה שמסדר
שני גיורין וק"ל (ג) רש"י
ד"ה מעברה גדולה כי'
כל ההקשרות: (ג) ד"ה
למנחה. ממת נכסו כי'
תמיד דכמיז כי' ל"ל וזיבת
וסמיך: ממקח: (ד) ד"ה
אפי' כי' קטורת וקרא
דלאו כסידורה: (ה) ד"ה
ובער עליה כי' וער' עליה
העולה הא"כ וזמ"כ מ"ה
ע"ד כי':

הגהות מהר"ב

רנשבורג

א [רש"י ד"ה ואיפוך.
להקדים מערכה של קטורת.
נ"ב ע"י ש"י בל' הגמ' דז"ה
שם מנלן דתניא וכו' ושם
צ"א כוונת רש"י בזה:

תום' ישנים

שחט [שם, פה, א] שחטו קודם
למחרת שחט, ואם לא ילמד
פסול בעליה ואלו אלו אלו
ומדברין, והוא יוכל להעלות
והולכין [והולכין] כדבאר
בזה בלמחרת שחט שחט
שחט [וגם, א] "וְלֹא
תאמר, מה אכל ללורך בזה
גבי מחבור כסורים י"ח תמיד
שחט [סע, מ"ד, א] ק"ך תמיד
לרצו ומדאמרין בפרק תשרי
דרשא תשע [ב, ג] שחט תחת
תשעה העדים שקילקטו היום
בשר, ואקרא שאלמי ציור
של חול שם תמיד של בין
העדים, ואחרי נקט שקילקטו
היום בשר, וטופו ויל
שקילקטו כמפוס
הקריבו של עיקר. א"ל
השקריבו חתם אחר מיד של בין
העדים דלמי עשה דריש
ואחרי עשה דלמי עשה דריש.
והי שחט היום חומר שחט יסול
הקריבו וטופו אחר מיד של
בין העדים בין שארע
ממילא דרש חתם כפרת המלה
[ומ, א] התמידין אין מעבבין
המוספין המוספין אין מעבבין
ר', ותפוס המידין של שחר
אם אלו קרבו אין מעבבין
המוספין של אחריון והמוספין
אלו קרבו אין מעבבין
התמידים של בין העדים של
אחרים אלו יסולין יקרב
התמידין ממלה, של אין לפרש
דקאי על תמיד השחר
והמוספין של אלו קרבו [אין]

מעבצין אותן, כי זהו דבר פשוט
אחר כך המוספין ואין כאן שום
של בין הערבים, גם עכשיו הוא
האחר הבא (אחר כך). "ויל דלמא
ובאו עד לבקוק. אבל אין לומר
המתמיד ששדשו את ציבורי לומר
[אסידור] מערכות מיירי שמסד
תרי ע"ה בתיב. ואפילו תא
דקברא היא שהאין יעשה (כל)
טעמא. ומאין למימר דלאבין

אמר להם הממונה

פרק שלישי יומא

לג.

עין משפט
נר מצוה

בז א מיי פ"ו מהל' תמידין
הלכה א:
ב מיי שם הלכה ג:
בח ג מיי שם הלכה ה:
ד מיי פ"ד שם הלכה יא
ופ"ו הלכה יא:
כז ה מיי פ"א שם הלכה
ג:
ל ו מיי פ"ד מהל' תפילין
הלכה ח:

תורה אור השלם

1. והאש על המזבח תוקד
 ב' לא תכהו ובער עליה
 הכהו עצים בבקר בבקר
 וצדק יהיה העלה והקטיר
 עליה חלבי השלמים:
 ויקרא ב'

2. צו את אהרן ואת בני
 לאמר זאת תורת העלה
 הוא העלה על מוקדה על
 המזבח כל הליקיה עד
 הבקר ואש המזבח תעור
 בו:
 ויקרא ב'

3. והקטיר עליו אהרן
 קטרת סמים בבקר בבקר
 בדישבו את הצרת
 שמואל ז'
 שיתקרב:

מוסף רש"י

אב"י מסדר מערכה.
מסדר גניסי דסדר מערכה,
עבודת כל יום ויום,
משמיה דגמרא. דבר
מקובל מכל בני הישיבה
שקבלו מרבותיהם (לעיל ד:).
אין מעבירין על המצות.
משנא ליה אקדים לעשות,
דכי תניא כמילתא ושמתא
את המנות, אמר באת מזה
ליך אל תחמיאנה (מגילה א:).

רבינו חננאל

משום דמצוה למדך, כלומר, לחזור לחתוך תשלום הנתיב בימינו על נחתך. הנתיב מסדר מערכה משום דמתיא אעיקב דאבא שאול, דנתיא אלמבר גזולה קודמת למערכה שיהי כד שטות, תחשם לכך הקבוצות. מערכה גזולה קודמת למערכה שיהי כד שטות ואוקומן מערכה גזולה קודמת, שכן הקבוצות. שפיר כחורב. חי' הקבוצות תחתא ואשמות ויכוצא נהי כולן למערכה גזולה עולין לפיכך קודמת. מערכה שיהי כד שטות קודמת לסידור שיהי גזולה. דההא חכמי למכתב ובער עליה עציים מיה ובער עליה, שפעין מיה ממל שיש שם מערכה אחת, והוהיה התורה עליה. וזל האתרת שיש עליה סידור שיהי גזולה קודמת לדישוון מוכח פנימי. דא"ש. ודכתיב בבקך גזולה בחישובי אן אתרת יקרינה, הנה שיהי מערכה וכתבי מיה ובער עליה הכן עציים בבקך גזולה שיהי בקימי תחליקן הן אפי' הנה השלישי עזרן, וזה התגלות. אשאלו את התלם, התקדמותם איהם תחשבתם לפיכך התעצם אפי' שוהגורין איהן. אשאל למערכה שיהי קודמת. אשאל שום עציים קודמת לדישוון מוכח הקטרת. ודישוון מוכח פנימי קודם להטבת הן גרות. דקדיל איהן מעבידן על המצות, הנהב נהב נהב, כרישא,

הלא היו יכולין לאומרו על כֹּסֶף הָיָה כִּיּוֹן שֶׁנֶּאֱמָר "כֹּסֶף תִּנְחָא קֶרֶב" וְהַמְמָן הַנֶּסְחִים אַחֵר הַקֶּרֶב רָחֵק גְּדוּלָּה מֵיָּדֵינוּ אֵלָּא (אֲשֶׁר) בְּגִילָה הוּא כ"ד לְאַקְדֻמְיָהּ. וְאִפְּיָא חֲבִי מְבַשֵּׂר עֲדִיָּה. הַזֵּה צְרִיכָא, כְּדִמְרִיעֵנוּ לְקַמֵּן הָאִי צוֹת פְּתִים הֵיא עֲדִיפָא טַפִּי.

לִכְךָ שֵׁנִינִי כו'. ממשנה ימירא חדא בחולין וחדא בקדשים מדקאמר ר"ש בן לקיש דלפרשה הך דסדר יומא תנן להא דשמיטת חולין שמע מינה קרלו דהכא ברוב שנים: **מזוה למרק.** כדי להוילא את הדם יפה: **אזני מסדר מערכה משמיה דגמרא.** מנה סדר עבודות של כל יום ויום: **משמיה דגמרא.** דלוליה ישיבה דרבנן דזי מדרשא: **האזנינא דאזנא שאול.** דלמי בצ"ק " הטבת כל הנרות קודמת (לכל) לקטורת: **מערכה גדולה.** שעליה יקטירו כל (ט) הקטורות: **קודמת.** לסדר לפני המערכה שניה שעושין בקרבן מערבית דרומית משוך מן הקרבן ד' אמות ללד לפון דחתנן במסכת תמיד דף (טו): **של קטורת.** שממנה חותפין גחלים להכניס למוזבח פנימי שחרית וערבית להקטיר עליה קטורת תמיד פרס שחרית ופרס צון הערבים:

לסידור שני גירין. שמסדרין על מערכה גדולה. וכולהו טעמי מפרש לקמיה: **לרס הסמיר**. לשמיטה ולזריקה: **קטורת**. של מזבח הפנימי קודמת לזאכרים להקטיר זאכרי המתח על מזבח החיצון **למנחה**. מנחת נכסו של תמיד (א) ונסכיה. דכתיב (במדבר כח) ועשירית האפה טולת למנחה וגו': **לנסכין**. לנסך יינו של תמיד: **ונסכין למוספין**. אם שבת הוא: **שנאמר והקטיר עליה חלבי השלמים**. ודרש ליה לשון השלמה עליה על העולה תמיד של שחר האמורה בראש המזבח שנאמר ועדן עליה העולה והקטיר והסוּף והשלים אחריה כל הקרבנות ולא על שצין הערבים למד על תמיד של צין הערבים שהוא אחרון לכל הקרבנות: **מוקדה**. לשון מדורת עצים וכן תוקד: זו **מערכה שניה**. ולימך שחלה על מזבח החיצון ומשם יכניסו חללים על הפנימי: **ואיפוך**. להקדים מערכה של קטורת (א) (י) וקדראל כסידורה דהא בזהקטיר כל הלילה קאי: **כפרתה מרובה**. שעליה מקטירים כל הקטרות חוץ מן הקטורת לפנים להיכל: **מי לא מעייל נר**. נמשאת אף הגדולה ראויה לפנים: **ובצר עליה**. למערכה גדולה קאי דסמין ליה ועדן עליה (א) עצים ז': **עליה ולא על חצרתה**. של קטורת: **והכא כתיב**. צבקר צבקר צהיטצו את הגרות יקטירנה (שמות ז) קאי למידרשה לדישון פנימי וההטצה והקטורת כדכתיב יקטירנה ואין קטורת אלא לאחר דישון: **מכשיר עדיף**. המכשיר ומתקן את הדבר הזה קודמו ועלים מכשיר קטורת הם שהרי עצים הן המכשירין את הקטורת: **מכשיר מאי נינהו**. בשני גזירי עצים: **והא למערכה** קטורת: **שום עצים**. אף על גז דמי לאו לקטורת אזלי שם עצים מכשירי קטורת הן: **גמרא וגמירא**. שכן סידרן: **כברא לא ידענא**. לתת טעם לדבר מדעתי: **אין מעצירין**. הפוגע במזבח לא יעבור ממנה. ונפקא לן במכילתא (א) מושמרתם את המזבחות (י) קרי ציה את המזבחות לא שתחמין לה שתחמין ומיטשן: **וכי**

אבל היכא דלא עבדינן אלא חד לא גמרינן מיניה ונעציד לתדיר

יֵאָדָה וְעֵצְבוֹ, אֵלֶּה שׁ"מ דְּפִירֶשְׁתִּי. וְאֵם כֵּן הֵבֵא נָמִי בִּיּוֹן שְׁקֵרֵב אֲחֵךְ כִּמְדִּי הַעֲבֹר יֵיכֻלִּין לְהִקְרִיב לְקֹלֶךְ מוֹסָפִין. וְעַד נִגְאֵל לֹא דִכּוּן דִּלְךָ פִּסְלוֹ וְאֵלֶּה מִדְּרָבָן וּמֵן הַמְּוִיָּה שֶׁכֵּן אֵם הִקְרִיב אֲחֵךְ מִמֶּדֶד לְהִקְרִיב בִּיּוֹן שְׁקֵרֵב הַמִּמְדִּי. מ"ו. וְי' עֲשֶׂה מִקְרִיבִין מִרִּיךְ דְּנִמְוִסְפִין לֹא יִקְטְלוּ לְפִי שְׁקֵרֵב עַל הַלֵּב קֹאמֵר דְּמִקְטְלוּ לְפִי שֶׁלֹּא אֲמָרֵי הַשִּׁיר עַל הַמּוֹסֵף שֶׁזֶּה לֹאסֵר לֵבֵם לֹאזְמֹר. אֲבָל קָסָה קֹלֵךְ דִּקְאָמֵר שֶׁהִקְרִיבוּ כִּי קִרְבָּנֹת שֶׁל אֲמוֹת הָיוּ עַל מִנְהַל שֶׁל יִצְחָק יֵיכוּ עוֹלֵה לְקִיץ הַמְּזוּבָה. כֵּן אֵיכָל בְּהֵי דְּלֹאמֶר (תְּמָרָה: ד, ו) מִקְרִיבִים בְּעֵלֵי וּמִתְנַסֵּים אֲפִסְפִּי אֲפִסְפִּי לֵבֵם לִמְחֹר. י"ז הַחֲדִישִׁים מְוִיָּה וְשִׁמְשִׁי קֹאמֵר וְקִרְבִּי לִי מוֹסֵף וּמִתְנַסֵּה. י"ח מִי מוֹקֵד בִּי מִשְׁעָלֵי לֵב דְּמִקְרִיבֵי קֹאמֵר אֲחֵיךְ מְוִיָּה וְשִׁמְשִׁי עֲלֵה הָעוֹלָה (זֵאֲנִטְרִין) שֶׁל אִי דִבֵּר [קוֹדֶשׁ] תִּמְחֵד בִּי שֶׁחֵר, מִכָּל מָקוֹם אֲכָמִי [בִּמְצִין] קֵר יִצְחָק שֶׁלֹּא יִתְקֵן מִשְׁכֵּרֵי־הַחֲמִיל. עוֹד אֵלֶּה חֲתִים לֵב וְיִכּוֹל לְקִרְבִּי אֲחֵיךְ שֶׁל דִּסּוֹ יֵיכֻל לֵבֵם לְהִשְׁתַּחֲוֶה וְיִזְמִינֵם בְּכָל דְּלֵעַ עַד בְּסֻדּוֹ בְּכָל עֵמֶמֶל. י"ט (בְּנֹה) וְכִיּוֹן שֶׁלֹּא לְקִרְבִּי לִבְנֵי־אִשְׁרָאֵל מְוִיָּה וְשִׁמְשִׁי וְאֵם יִזְמִינֵם בְּכָל דְּלֵעַ עַד בְּסֻדּוֹ בְּכָל עֵמֶמֶל.

למה יִי לַמֶּלֶךְ. תימה והלא אפי' בחולין מונח בפרק השוחט (חולין דף טו.) שיש לשחוט לכתחילה כל הסימנין ולא סגי ברובא דילמא לא אחי למיעבד רובא וי"ל ה"מ בחד גברא אבל בתרי גברי דכבר שחט כ"ג ונסתלק אי אחי אחרינא וממרק גראה

זשנים הוה לן למסר למרק ומשי
מלוה למרק כדי לקבל כל הדס:
אב"י מסדר מערכה ב'י' מימה
לי אמאי לא קא חשיב נמי
תרומת הדשן דהויא נמי תחילת
עבודה דיממא וז"ל משום דדימינן
מקדימין אותה מאשמורת הראשונה
ומחזות הלכך לא קא חשיב לה שהיה
הפסק גדול בינה וצין הני דקא חשיב
אזל הכי דקא חשיב היו רגילין לעשותן
בזה אחר זה אי נמי יש לומר תרומת
הדשן עיקר מנותה רק בזילה אזל
הני *אי צעי למעבדיהו דיממא
הרשות צידס: **מב"ר** דארכא
חבירתה. מימה לי אס כן למה לי
קרא דלעיל ואס המזבח תוקד בו
למערכה שניה תיפוק ליה מהאי קרא
ו"ל דאי מהכא הוה אמינא יעשו
מערכה שניה על מזבח הפנימי דרך
שעושין מערכה גדולה על מזבח
החיצון כיון דאחיא לאורכי קטורת
דמזבח הפנימי להכי יאטעריך ואס
המזבח תוקד בו על מזבח החיצון
במקום מערכה גדולה:

אפילו הכי מבשר עדיף. תימה
לי לימא טעמא משום
דמדיר ושאניו מדיר מדיר קודם
וסידור גזירין הוא תדיר טפי שהוא
פסמים בכל יום ודשון מזהב הפנימי
אינו אלא פסע אשת ויש לומר דלא
גמרינן ממלכד עולת הצוקר אשר
לעולת הממיד דמדיר קודם אלא
היכא דמריייהו שוו דין וזו ממנה
דומיא דתמדינן ומוספין אבל כל כי
האי גוואל דחד הוי עבודת ממנה
ומד עבודת סילוק לא:

אין מעבירין על המצות. צפרק
אחרו מקומן (ומחס דף נה.)
גבי שירי הדס היה שופך על יסוד
מערבי קאמר בגמרא מ"ט דכתיב
(ויקרא ד) אל יסוד מוצח העולה אשר
פתח אהל מועד הוא דפגע ביה
ברשא ומשמע משום דלפני מעצירין
על המלות אבל רש"י ל"ג ההוא דפגע
ביה ברשא אלח מפתח אהל מועד קא
גמר לה דיסוד מערבי של מוצח הוא
כנגד הפתח וכן משמע התם בגמרא
גבי שירי הדס היה שופך על יסוד
דרומי ומפרש משום דלמדה ירידתו
מן הכבש לניילתו מן ההיכל ולא יצאתו
מן ההיכל בסמוך לו דהיינו יסוד
מערבי אף ירידתו מן הכבש בסמוך לו
מעצירין על המלות קא יליף לפנימיים
דנשפכין על יסוד מערבי אמאי
פשיטא ליה [טפין] בפנימיים שהן ביסוד
מערבי מבחיטון ביסוד דרומי
הא אריז ואריז שייך בכו טעמא דלין
מעצירין על המלות וכן משמע
ר"פ קדשי קדשים (שם דף נח:) דפרין
שירי הדס כהדיא כתיב בזה
אשר פתח אהל מועד ואם תאמר ולמה
לי קרא אמאי לא נפקא מדרש לקיש
דלין מעצירין על המלות *ואם לומר
דלא נפקא מדרש לקיש דלין מעצירין
על המלות *ואם לומר דלא נפקא
מדרש לקיש דלין מעצירין על המלות
לא הוה צדעין למעבד מרתיירו שיש
להקדים ההוא דפגע ביה ברשא
למדיח ולא נעבד לנשינו תדיר: [וש' מוס' מגילה ו: ד'ה מסכתא:]

נצור

וכהן הבא להיכל והולך ממזרח למערב בהיכל, כי פגע ברישא במ

[illegible]